TASARIM

Birleşik Ürünler

ve

Görünmeyen Tasarımlar

Hazırlayan
Muhammet TUNÇA

Birleşik Ürün

- **Birleşik ürün:** Sökülüp takılma yoluyla değiştirilebilen veya yenilenebilen parçalardan oluşan üründür (SMK Madde 55(3)).

- **Birleşik ürünün parçası:** Sökülüp takılma yoluyla değiştirilebilen veya yenilenebilen parçalardır.

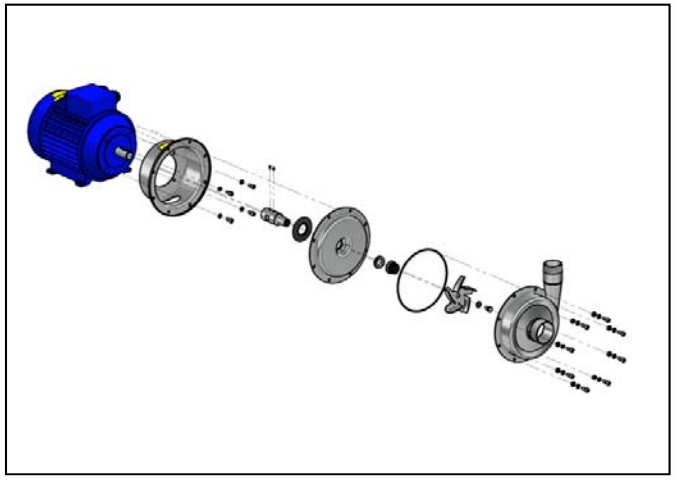
Birleşik Ürün

Birleşik ürünün parçasının tasarımı aşağıdaki şartları taşıyorsa yeni ve ayırt edici niteliğe sahip olduğu kabul edilir (SMK Madde 56(2)).

- Parça birleşik ürüne takıldığında, birleşik ürünün normal kullanımında görünür durumda olmalıdır.
- Bu maddede yer alan normal kullanım; bakım, servis veya onarım işleri hariç olmak üzere, son kullanıcı tarafından kullanımı ifade eder.
- Parçanın görünür durumda olan özellikleri, yenilik ve ayırt edici nitelik şartlarını karşılamalıdır.

Birleşik Ürün

- Birçok parçadan oluşmuş olması, ürünü birleşik ürün yapmaz
- Ürün, yalnızca sökme ve takma işlemine izin verdiği ölçüde “birleşik”tir

Vidalarla bir araya getirilen pompa
birleşik ürün

Birleşik Ürün

- Birleşik ürünleri oluşturan parçaların görünmeyen kısımları koruma kapsamı dışındadır.

Birleşik ürünün görünmeyen kısımlar koruma kapsamı dışında tutulacaktır.

Birleşik ürün olarak arabanın farları tasarım korumasından yararlanırken,

Normal kullanımda motor bloğunun görünmeyen kısımları tasarım ile korunmayacaktır.

Birleşik Ürün

Normal kullanım; bakım, servis veya onarım işleri hariç olmak üzere, son kullanıcı tarafından kullanımı ifade etmektedir (SMK Madde 56(3)).

Bu kapsamda, normal kullanımda görünür durumda olmayan birleşik ürünün parçası yenilik ve ayırt edicilik nitelik kriterleri açısından önceki tasarım ile kıyaslanamaz.

Birleşik Ürün

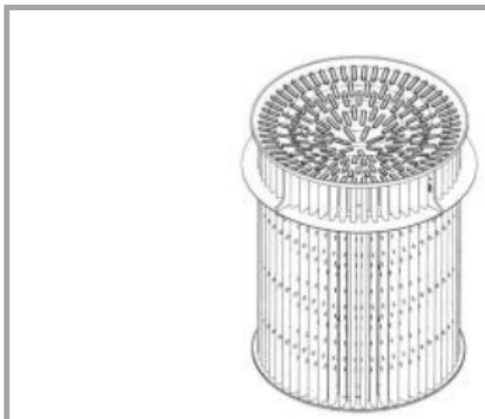
Birleşik ürün parçasının görünme durumları:

- Birleşik ürün parçasının tamamının görünmeme durumu
- Birleşik ürün parçasının kısmen görünme durumu
- Birleşik ürün parçasının şeffaf muhafaza içerisinde görünme durumu

Birleşik Ürün Parçasının Tamamının Görünmeme Durumu

Birleşik ürün parçası birleşik ürüne takıldığında, birleşik ürün normal kullanımında görünür durumda olmalıdır.

Birleşik ürünün normal kullanımında, tasarımın uygulandığı birleşik ürün parçasının hiçbir özelliği görünmüyorsa tasarım başvurusu reddedilir.

Isı eşanjörü

Isı eşanjörü muhafazası ve kazanı

Birleşik ürün parçasının birleşik ürünün kullanımı esnasında her zaman açıkça görülmesine ihtiyaç yoktur.

Birleşik ürünün normal kullanımında tasarımın uygulandığı parça kısmen görülüyorsa önceki tasarımlarla yapılacak benzerlik karşılaştırması sadece görülebilen kısımlarla sınırlandırılır.

Çim biçme makinası motoru (tasarım başvurusu)

Çim biçme makinası (birleşik ürün)

Birleşik Ürün Parçasının Şeffaf Muhafaza İçerisinde Görünme Durumu

Birleşik ürün parçası şeffaf bir muhafaza içerisinde kullanıldığında görülebiliyorsa tasarım korumasından yararlanır.

	
Silindir toz haznesi parçası	Siklon süpürge

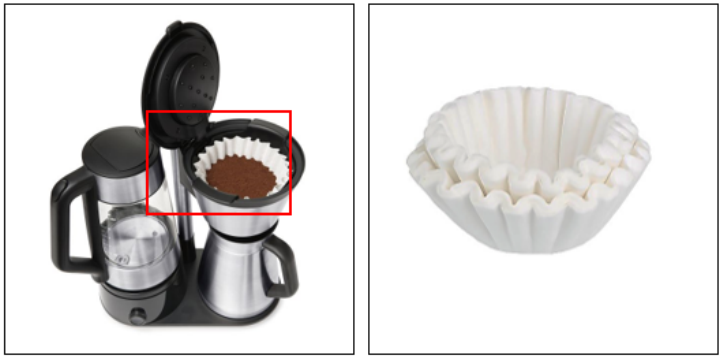
Sarf malzeme

Sarf; Türk Dil Kurumuna (TDK) göre “harcama, tüketme, kullanma” anlamına gelmektedir ve ürünlerin tükenebilir ve yenisiyle değiştirilebilir malzemeleri de “sarf malzeme” olarak değerlendirilmektedir.

Birleşik üründen önemli ölçüde daha kısa ömre sahip **sarf malzeme “birleşik** ürün parçası” sayılmazlar.

Birleşik Ürün ve Ürün Parçası Arasındaki İlişkiler

Sarf malzemelerde kullanım son kullanıcı tarafından gerçekleştirildiğinden, kullanımın tamir veya bakım olmadığı, normal kullanım sayıldığı söylenebilmektedir. Bu nedenle, örneğin, filtreyi tutan bir kahve makinesinin iç kısmı normal kullanımda görünür kabul edilmektedir. Şöyle ki; kahve yapmak için kullanılan konik kağıt filtre olmadan makine çalışamaz. Son kullanıcı her kullanımdan önce yeni bir filtre ekler ve her kullanımdan sonra bu filtreyi atar. Makinenin iç kısmı kahve yaparken görünmese de, filtre değiştirildiğinde görünürdür. Böylece, filtre değiştirilmesi "tamir" değil, sarf malzeme değişimi olarak değerlendirilir ve kahve makinesinin içi koruma dışı bırakılmaz.

Birleşik Ürün ve Ürün Parçası Arasındaki İlişkiler

Örneğin, birleşik ürün olan yazıcı, kartuş olmaksızın bitmiş ürün olarak satılabileceğinden kartuş birleşik ürün parçası olarak değerlendirilmez. **Kartuş gibi sarf malzemelerin**, birleşik ürün içerisinde görünmese de tasarım tescili mümkündür.

Birleşik Ürün ve Ürün Parçası Arasındaki İlişkiler

Sarf malzeme olarak değerlendirilmeyen, birleşik üründen ayrı üretilebilen ve pazarlanabilen otomobil bujileri gibi parçalar ise sadece birleşik ürünün normal kullanımı sırasında görünür olması şartıyla tescili mümkün olacaktır.

Buji olmadan otomobil tam bir bitmiş ürün değerlendirilemeyeceğinden bujiler birleşik ürünün parçası olarak nitelendirilir. Yukarıdaki örnekte yazıcı açısından bakıldığında da durum tam tersidir; yazıcı kartuş olmadan da bitmiş bir ürün olarak satılabilmektedir.

Birleşik Ürün ve Ürün Parçası Arasındaki İlişkiler

Araçlarda kullanılan LPG regülatörü de sarf malzemesi olmamasından dolayı birleşik ürün parçası olarak değerlendirilir.

Birleşik Ürün ve Ürün Parçası Arasındaki İlişkiler

Birleşik ürün parçası için, tanımda yer alan “sökülüp-takılma” kriterinin yerine getirilmesi gerekir. Birleşik ürünün parçasının fiziksel olarak ayrılmasını önleyecek şekilde bir arada tutulduğu (örneğin: kaynaklanmış, perçinlenmiş veya yapıştırılmış olduğu) durumlarda ürünün parçalarının sökülüp takılması söz konusu değildir.

Örneğin, ayakkabı tabanları birleşik ürünün parçası olarak değerlendirilmez. Ayakkabı tabanları söküldükten sonra yenisi yapıştırma-dikme yoluyla değiştirilmektedir. Ancak, topuğu değiştirilebilir ayakkabılarda değiştirilebilir olduğu gibi takılabilen parçalar söz konusu ise birleşik ürün olarak değerlendirilir.

Birleşik Ürün ve Ürün Parçası Arasındaki İlişkiler

Binaların mantolamasında kullanılan **yalıtım malzemesi** de birleşik ürünün parçası olarak değerlendirilmez. Çünkü yalıtım malzemesi binadan bağımsız tek başına satılan başlı başına bitmiş bir üründür ve yalıtım malzemesi bina dış cephe yüzeyine yapıştırıldıktan sonra sökülüp takılma özelliği bulunmamaktadır

Yalıtım malzemesi

Yalıtım malzemesi uygulaması

Birleşik Ürün ve Ürün Parçası Arasındaki İlişkiler

Yalıtım malzemesi tasarımıyla ilgili itiraz yapılmış ve reddedilmiştir.

İtiraz, birleşik ürünün bir parçası olduğu ve görünmediğine ilişkindir. Temyiz Kurulu, yalıtım malzemesinin duvarlar arasında kullanılan bir malzeme olduğunu, birleşik ürünün bir parçası olmadığı belirtmiştir.

Birleşik Ürün ve Ürün Parçası Arasındaki İlişkiler

Birleşik ürünlere ilişkin tanım “birleşik ürün parçalarını” kapsadığından birleşik ürünün kendisinin normal kullanımda görünür olması şartı aranmamaktadır. Tasarım koruma talebi birleşik ürünün tamamı için talep edilmişse normal kullanımda birleşik ürün görünmese de tasarım tesciliyle korunabilir.

Örneğin, yeraltı atık konteyneri toprağa gömüldüğü için normal kullanımda gözükmeyebilir. Yeraltı konteynerinin kendisi birleşik üründür ve birleşik ürünün parçasının tescili ile ilgili bir talep söz konusu olmadığından, birleşik ürün olarak tescil edilebilir.

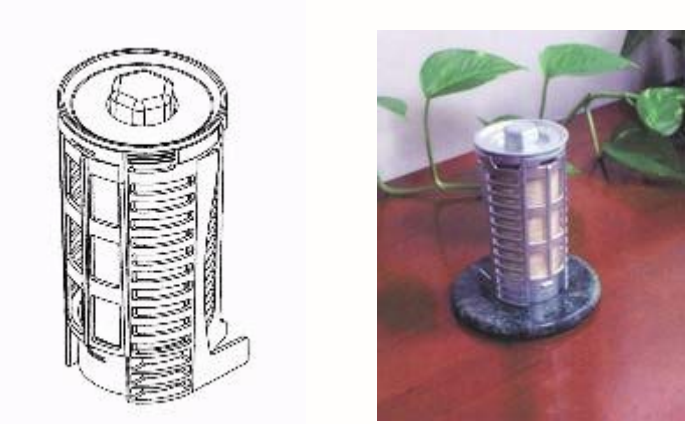

Görünmeyen Tasarım Örnekleri

Aromatik Koku Dağıtıcı / RCD 000831995-0002, İtiraz Birimi, ICD 05502 (17 Temmuz 2009) Kararı

Aromatik koku dağıtıcı birleşik ürünün bir parçasıdır, normal kullanımda muhafazasıyla birlikte kullanılmaktadır. Birleşik ürününün parçası normal kullanımda görülmediğinden iptal edilmiştir.

RCD 000831995-0002
Aromatik koku dağıtıcı

İtiraza konu
Aromatik koku dağıtıcı
muhafazası

Görünmeyen Tasarım Örnekleri

Kompresör Kapağı Sızdırmazlık Contası / 18.12.2004 tarihli ve 2004/200-2004/525 sayılı Yargıtay 7.CD Kararı

Kompresör kapağı sızdırmazlık contası normal kullanım sırasında motor kaportası açıldığı halde görünmemektedir. Sızdırmazlık contası iç kısımda kalmaktadır.

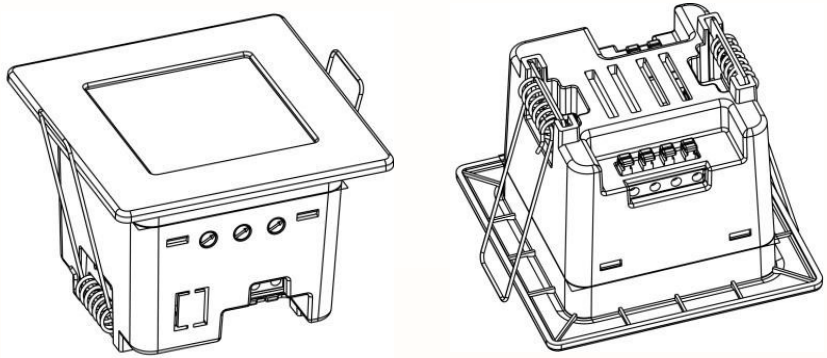
Görünmeyen Tasarım Örnekleri

Sensör / RCD 002085886-0002, Temyiz Kurulu, R 225/2014-3, (23 Eylül 2015) Kararı

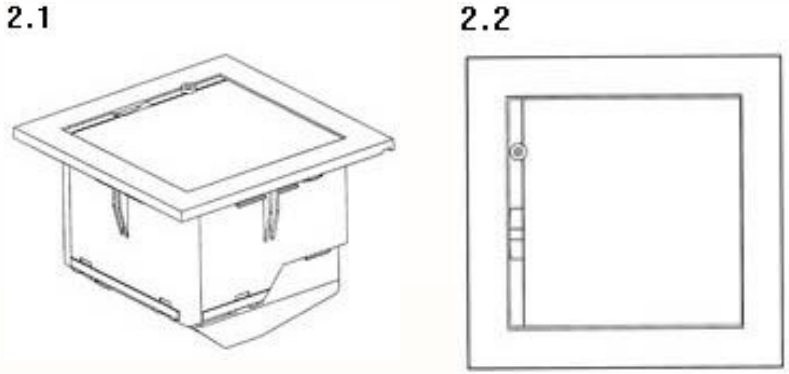
İtiraz sahibinin iddiası: Sensör birleşik üründür, kübik kasa ve düz kare kapaktan ibarettir. Sensör yuvası tavanın içine gömülmesinden dolayı normal kullanımda görülmemektedir ve sadece tavan yüzeyinde görünen düz kare kısım korumadan yararlanabilir.

Ancak, Temyiz Kurulu, tasarımın yerleştiği yerin hiçbir durumda birleşik ürünün parçasını oluşturmadığını belirtmiştir.

Tasarımın genel izlenim itibarıyla mevcut üründen farklılıkları dikkate alınarak, İtiraz Bölümünün tasarımın hükümsüz kılınması kararını iptal etmiş ve tasarımın tescilinin devamına karar vermiştir.

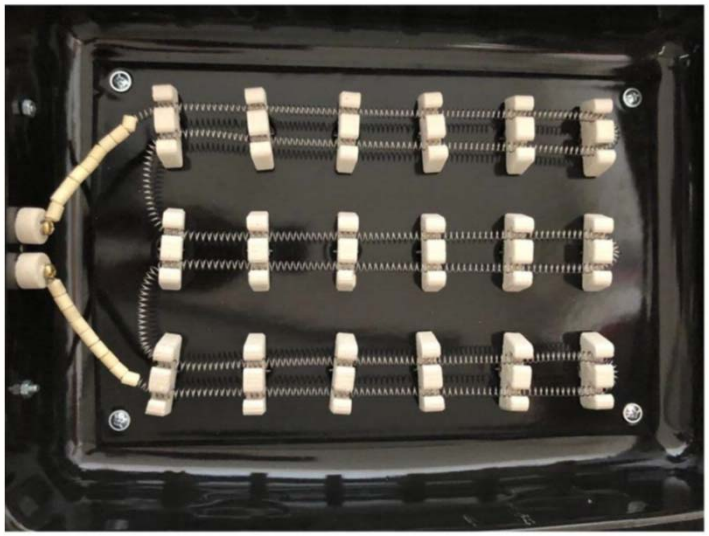
RCD 002085886-0002
Sensör

DM/072566
Sensör

Görünmeyen Tasarım Örnekleri

Rezistans

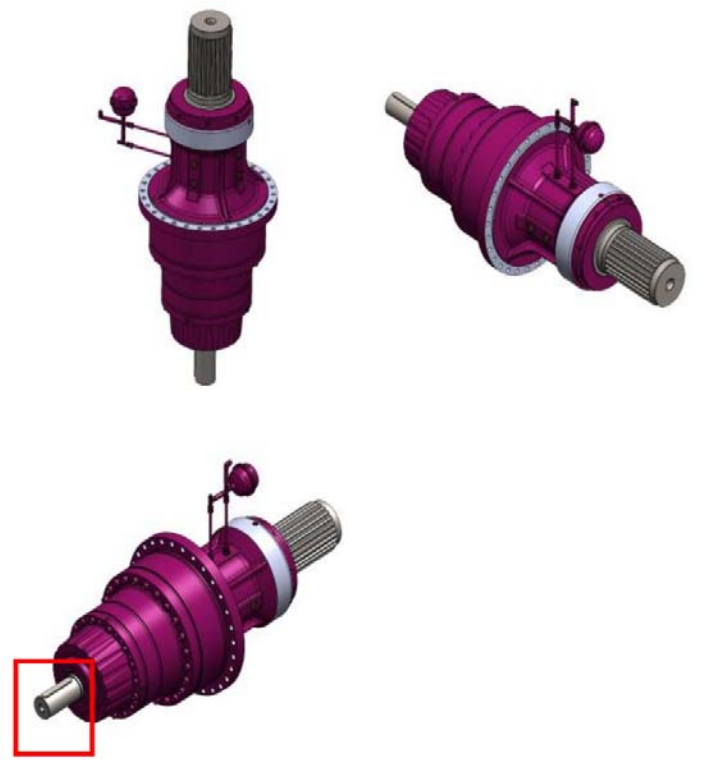
2019/04815 no.lu elektrikli rezistans tasarımı
Birleşik ürünün görünmeyen parçasından reddedilmiş.

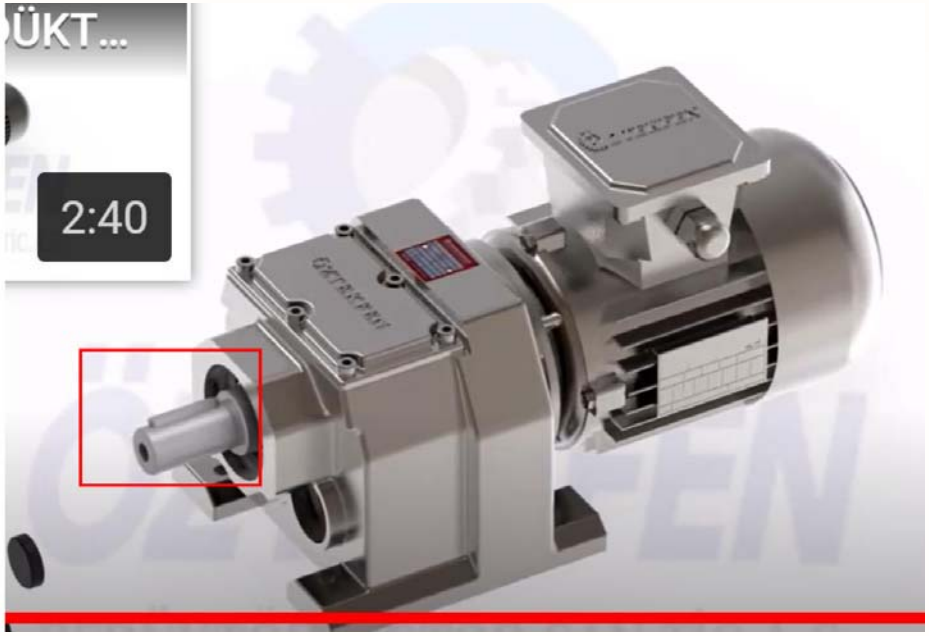
2019/04815 no.lu elektrikli rezistans tasarımı
'yenilik' kriterinden reddedilmeliydi

Görünmeyen Tasarım Örnekleri

Redüktör

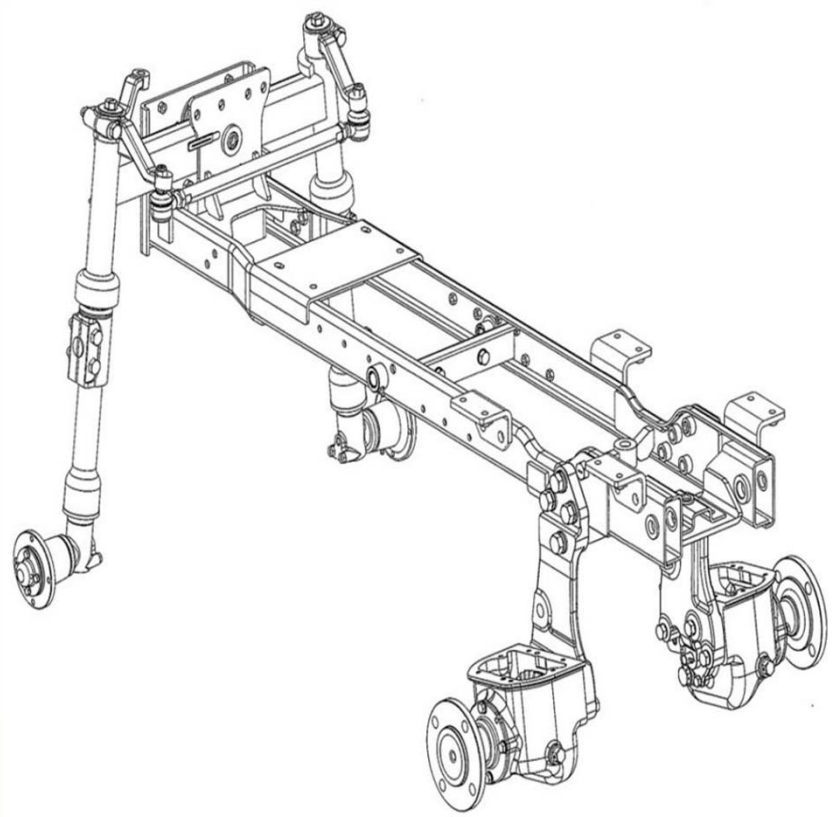
Başvuru

Yapılan araştırma neticesinde bu tasarım başvurusunun, bileşik ürünün parçası olduğu tespit edilmiş olup yenilik araştırması yapılırken sadece **görünen kısım olan kama ve milin** olduğu kısım dikkate alınmıştır. Dikkate alınan kısmın "www.youtube.com" sitesinde yayımlanan tasarımla aynı olduğu tespit edilmiş olup, başvuruya konu tasarımın yeni olmadığı değerlendirilmiştir.

Görünmeyen Tasarım Örnekleri

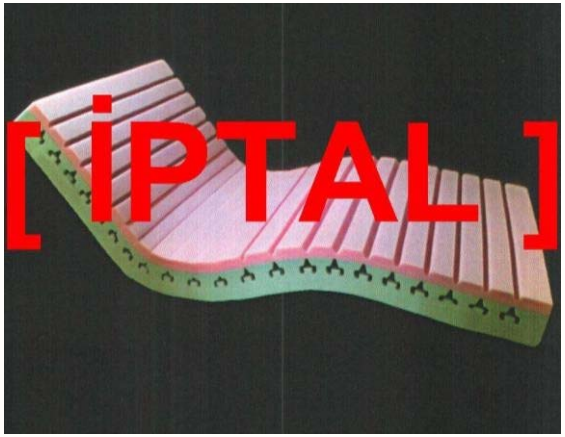
Araç için yerleşim düzeni

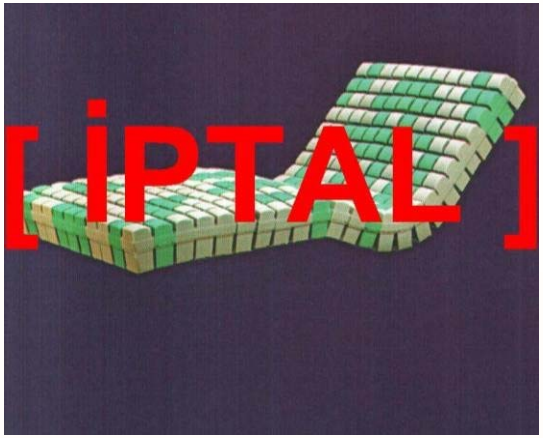

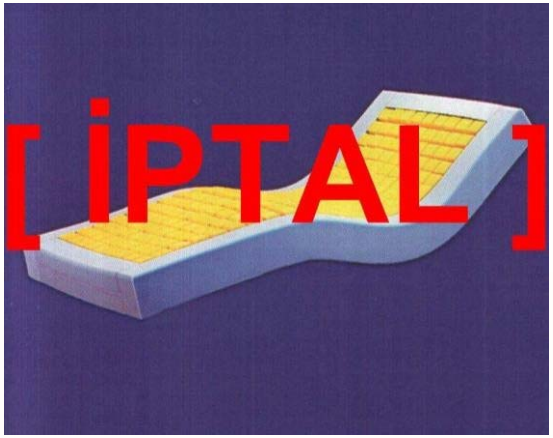
Görünmeyen Tasarım Örnekleri

Bir kılıf içinde kullanımı mümkün olan dava konusu tasarımların uygulandığı ürünler koruma dışı kalacaktır.

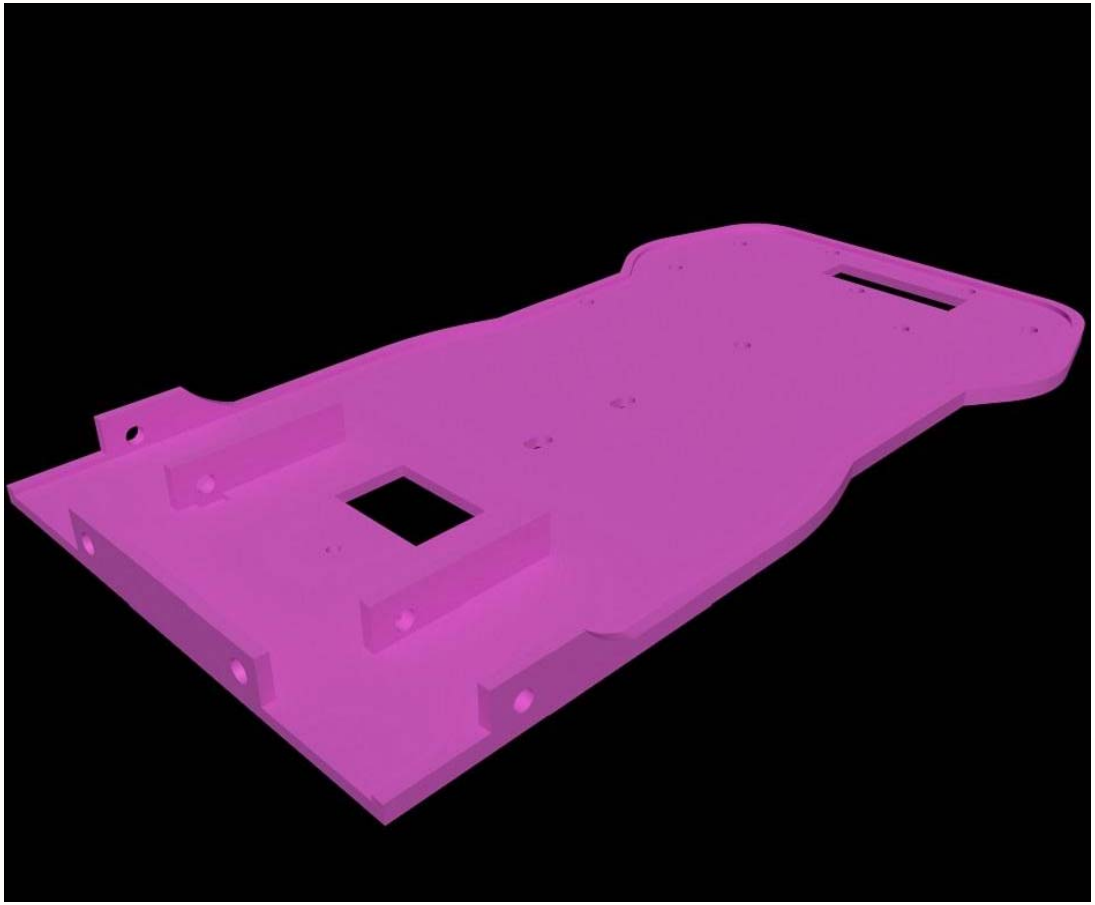

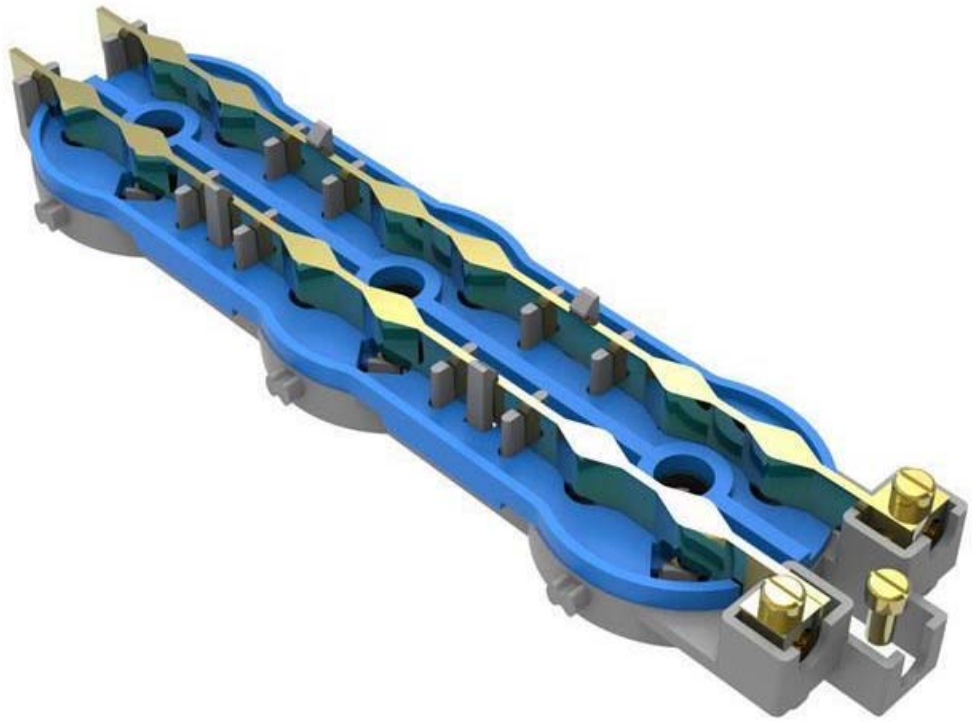
Görünmeyen Tasarım Örnekleri

Robotik araç şasesi

Görünmeyen Tasarım Örnekleri

Topraklı grup priz iç gövdesi

Teşekkürler

muhammet.tunca@turkpatent.gov.tr
Tel: (312) 303 12 74